

Egen drift undersøgelse fra borgerrådgiveren 2024 - Tabt arbejdsfortjeneste, Barnets lov § 87

Henvendelser i sager om tabt arbejdsfortjeneste til forældre der i hjemmet forsørger et barn eller en ung under 18 år med betydelig og varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse (barnets lov § 87, tidligere servicelovens § 42) har fyldt en del i borgerrådgiverfunktionen i 2022 og 2023.

Jeg har som borgerrådgiver været inde over en del sager, hvor jeg enten har bistået forældrene i ansøgningsprocessen, i klageprocessen, ved genvurderinger, eller på anden måde bistået forældrene i deres dialog med Børn og Familie, Specialafdelingen, i anledning af denne type sager.

Jeg har som følge heraf i mine årsberetninger for 2022 og 2023 anbefalet forvaltningen at have fokus på ordentlighed i sagsbehandlingen (2022) og på sagsbehandlingstiden (2023).

Af den grund har jeg udvalgt dette sagsområde til at være genstand for min første egen drift undersøgelse som borgerrådgiver.

Omfanget af egen drift undersøgelsen:

Undersøgelsen omfatter afgørelser truffet i første kvartal 2024. Undersøgelsen er indsnævret til kun at omfatte de afgørelser hvor "der er sket noget nyt" – Dvs. alle førstegangsafgørelser og alle opfølgningssager hvor der ændres i omfanget af den tabte arbejdsfortjeneste.

For en nærmere beskrivelse af omfanget og formålet med min egen drift undersøgelse henvises til bilag 1 - "Egen drift undersøgelse fra borgerrådgiveren" af 7. juni 2024.

For at have et sammenligningsgrundlag i forhold til antallet af sager og fordelingen mellem klagesager, opfølgningssager, genvurderingssager m.v., bad jeg forvaltningen om at oplyse nogle generelle nøgletal gældende for hele 2023. Besvarelsen heraf ses i bilag 2 - "Dataart med kommentarer", september 2024".

Særlige bemærkninger til de ved undersøgelsen gennemgåede sagsakter:

Jeg har fået tilsendt sagsakter i 21 sager, fordelt på henholdsvis 9 afgørelser i nye sager og 12 afgørelser i opfølgningssager hvor der ved opfølgningen er ændret i bevillingen.

Det samlede antal afgørelser i 1. kvartal 2024 er oplyst til 32, hvilket ligger under gennemsnittet for 2023. I 2023 var der i alt 161 afgørelser, hvilket giver et kvartalsgennemsnit på 40.

Antallet af afgørelser i nye sager på i alt 9 i første kvartal 2024 ligger væsentlig under gennemsnittet for 2023. I 2023 var der 116 afgørelser i nye sager, hvilket giver et kvartalsgennemsnit på 29.

Antallet af klagesager i 1 kvartal 2024 var 1, hvilket ligger væsentlig under gennemsnittet for 2023. I 2023 var der 37 klagesager, hvilket giver et kvartalsgennemsnit på 9.

Det er naturligvis ærgerligt når antallet af afgørelser, og særligt fordelingen på type, i det kvartal jeg har udvalgt til egen drift undersøgelse ikke helt svarer til et årsgennemsnittet. Men sådan er nu vilkårene når et tilfældigt kvartal udvælges. Jeg ville rigtig gerne have gennemgået flere afgørelser i nye sager, og i særdeleshed flere afgørelser i klagesager og derved kunne have haft bedre fokus på fx genvurderingsfasen.

Borgerrådgiverens konklusion og opmærksomhedspunkter

Af de 21 sæt sagsakter jeg har gennemgået i min egen drift undersøgelse, var der 4 sager med en sagsbehandlingstid ud over hvad jeg vurderer må anses som rimelig. Sagsbehandlingstiden i de 4 sager var mellem 7 mdr. og 1 år fra ansøgning til endelig afgørelse. Eksempelvis var der en sag hvor der fra ansøgning og indtil afgørelse gik knapt 7 måneder, hvorunder sagen "lå stille" hos forvaltningen i de første ca. 6 måneder.

Som supplement dertil bemærkes, at et større fokus på åbenhed og gennemsigtighed overfor ansøger (borger) vurderes at kunne medvirke til at skabe mere tillid mellem borgeren og forvaltning i de sager hvor sagsbehandlingen trækker ud. Det anbefales derfor, at have bedre fokus på at følge Folketinget Ombudsmand anbefaling om, at såfremt sagen ikke kan afgøres indenfor kortere tid, så skal borgeren gives en underretning med oplysninger om, hvorpå sagen beror og hvornår en afgørelse kan forventes, jf. Folketingets Ombudsmands myndighedsguide overblik #11 om sagsbehandlingstid.

Ved min gennemgang af sagerne så jeg i 2 tilfælde afgørelser, hvor der i selve afgørelsens tekst var afsnit som beskrev formålet/målet med bevillingen af tabt arbejdsfortjeneste med angivelser af, at der skulle arbejdes henimod optrapning af timer i skole/arbejdes med barnets psykiske udfordringer/arbejdes på at barnet på sigt kan passes af andre end forældrene m.v. I den ene afgørelse fremgik også et afsnit som pålagde skolen opgaver henimod at støtte barnet. Af samme afgørelse fremgik det ligeledes, at forvaltningen ved opfølgning på afgørelsen om tabt arbejdsfortjeneste, ville følge op på udviklingen i de beskrevne formål.

Jeg skal på det kraftigste anbefale, at man i selve afgørelsen om tabt arbejdsfortjeneste ikke går udover hvad der i bestemmelsen er hjemmel til. Barnets lov § 87 regulerer alene, hvorvidt betingelserne for at udbetale en ydelse til dækning af det indtægtstab som forældrene måtte have i forbindelse med en nødvendig pasning af barnet i hjemmet, er tilstede. Såfremt man fra Børn og Familien afdelingen vurderer, at det er relevant at sætte ind med målsætninger og følge op herpå overfor forældrene eller skolen for at sikre barnets fremadrettede udvikling, så skal hjemlen hertil søges andet steds end i barnets lov § 87.

Af 2023 tallene fremgår det, at ud af de 37 klagesager der var, så ændrede forvaltningens selv resultatet af afgørelsen i genvurderingsfasen i 14 tilfælde (knapt 38%). Som det fremgår af forvaltningens besvarelse, jf. bilag 2, så skyldes dette at der under genvurderingen er fremkommet væsentlige nye oplysninger.

Jeg anbefaler, at Børn og Familie, Specialafdelingen, generelt er nysgerrig på dette tal, og gør sig nogle overvejelser over om tallet eventuelt kan dække over, at kommunen ikke altid er grundig nok i oplysningsfasen af sagerne. Eller om afdelingen til fulde formår at skabe de bedste rammer for at forældrene/barnet kan medvirke under sagsoplysningsdelen.

Når så stor en del af afgørelserne i klagesagerne under genvurderingen viser, at der findes væsentlige oplysninger som kommunen ikke har formået at få tilvejebragt forud for at der er truffet en afgørelse, så kunne det være nærliggende at antage, at der potentielt kan gemme

sig et mørketal i de ikke påklagede sager, hvor der ligeledes mangler sagsoplysninger og som derfor potentielt kan indeholde ukorrekte afgørelser.

Min gennemgang af den ene klagesag fra 1. kvartal 2024 underbygger ovenstående. I sagen var der væsentlige mangler i den oprindelige afgørelse i form af bl.a. manglende indhentede nye lægelige sagsoplysninger. Afgørelsen havde også andre mangler i form af bl.a. mangelfuld begrundelse. Forvaltningen rettede selv op på disse mangler ved genvurderingen, efter at forældrene havde gjort opmærksom herpå i deres udførlige klage.

Yvonne Larsen

Borgerrådgiver

Bilagsliste:

Bilag 1: Igangsættelse af Egen drift undersøgelse fra borgerrådgiveren af 7. juni 2024

Bilag 2: Dataark med kommentarer udarbejdet af Jesper Falck Snedker, september 2024

Bilag 3: Forvaltningens input til Borgerrådgiverens Egen drift undersøgelse af Jesper Falck Snedker, september 2024

Egen drift undersøgelse fra borgerrådgiveren

Sager om tabt arbejdsfortjeneste til forældre der i hjemmet forsørger et barn eller en ung under 18 år med betydelig og varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse (barnets lov § 87, tidligere servicelovens § 42) har fyldt en del i borgerrådgiverfunktionen i 2022 og 2023. Jeg har således været indover flere sager, hvor jeg enten har bistået forældrene i ansøgningsprocessen eller i klageprocessen og herunder bl.a. haft fokus på ordentlighed i sagsbehandlingen og sagsbehandlingstiden. Af den grund har jeg udvalgt dette område til at være genstand for min første egne drift undersøgelse som borgerrådgiver.

Omfanget af egen drift undersøgelsen:

Undersøgelsen vil se nærmere på afgørelser truffet i første kvartal 2024. Undersøgelsen indsnævres til kun at omfatte de afgørelser hvor "der sker noget nyt" – Dvs. alle førstegangsafgørelsen og alle opfølgningssager hvor der ændres i omfanget af den tabte arbejdsfortjeneste.

Formålet med undersøgelsen:

Fokus på sagsbehandlingstid – Hvor lang tid er der gået fra forældrene har ansøgt til de har modtaget en afgørelse, herunder også fokus på hvorvidt der er kontinuerligt flow i sagsbehandlinger under sagsoplysningsdelen, eller om sagerne "ligger stille" i længere perioder undervejs.

Fokus på klagesagsbehandling – I de tilfælde hvor forældrene klager over en afgørelse, vil jeg i undersøgelsen se nærmere på, hvorvidt klagen fører til at afgørelsen ændres under genvurderingsfasen eller om resultatet fastholdes og sagen sendes direkte til Ankestyrelsen. Ligeledes vil der i undersøgelsen være fokus på indholdet/omfanget af den eventuelle dialog der måtte være i genvurderingsfasen mellem forældrene og kommunen omkring baggrunden/begrundelsen for afgørelsen/klagen.

Øvrigt:

Min egen drift undersøgelse begrænses ikke til de ovenstående to fokusområder. Skulle min gennemgang af sagerne give anledning til at jeg ser nærmere på fx partshøring, begrundelser, hjemmelshenvisninger eller andet, så anser jeg dette som en naturlig del af borgerrådgiverfunktionens fokus på borgernes retssikkerhed.

Hvad skal forvaltningen gøre:

Børn og Familie bedes oplyse følgende data til brug for baggrund for borgerrådgiverens egen drift undersøgelse:

Data fra 2023:

- 1) Hvor mange afgørelser om tabt arbejdsfortjeneste træffes der årligt i Varde Kommune?
 - a. Hvor mange af disse er opfølgningssager
- 2) I hvor mange af sagerne klages der over afgørelsen? (fordelt på henholdsvis nye sager og opfølgningssager)
 - a. I hvor mange af disse klagesager ændres resultatet af afgørelsen under kommunens genvurdering?
 - b. Hvor mange af disse klagesager sendes videre til Ankestyrelsens vurdering.

Data fra 2024, første kvartal:

- 3) Hvor mange afgørelser om tabt arbejdsfortjeneste er der truffet i perioden?
 - a. Hvor mange af disse er opfølgningssager?
- 4) I hvor mange af sagerne er der klaget over afgørelsen? (fordelt på henholdsvis nye sager og opfølgningssager)
 - a. I hvor mange af disse klagesager er resultatet af afgørelsen ændret under kommunens genvurdering?
 - b. Hvor mange af disse klagesager er sendt videre til Ankestyrelsens vurdering?
 - c. Såfremt nogle af disse klagesager endnu ikke er færdigbehandlet ved kommune i forbindelse med genvurderingen, bedes oplyst antallet herpå.
 - d. Såfremt nogle af disse klagesager er færdigbehandlet af Ankestyrelsen, bedes oplyst Ankestyrelsens vurdering.

Til brug for min undersøgelse bedes Børn og Familie sende en kopi af sagsakterne i alle sager vedr. tabt arbejdsfortjeneste hvor der er truffet afgørelse i første kvartal 2024. Undtaget herfra er de sager hvor der alene er truffet afgørelse i forbindelse med rutinemæssig opfølgning og hvor denne opfølgning ikke har ført til en ændring for forældrene i forhold til omfanget af den tabte arbejdsfortjeneste.

Hjemmel:

Lov om kommunernes styrelse § 65 e, Styrelsesvedtægten for Varde Kommune kapitel VII, samt Vedtægter for Borgerrådgiveren i Varde Kommune § 9, stk. 2 og § 15, stk. 1.

Med venlig hilsen

Yvonne Larsen

Borgerrådgiver

Bilag 2

Data 2023

2023	Afgørelser samlet	Heraf afgørelser efter opfølgning	Klager samlet	Afgørelser ændret ved genvurdering	Afgørelser sendt til AST	Afgørelser tilbagetrukket
	161	45	37	14	15	8

Kilde: Manuel gennemgang af data udtræk fra fagsystem

Kommentar:

22,98 % af det samlede antal afgørelser fra 2023 vedrørende Tabt Arbejdsfortjeneste jf. Serviceloven § 42 blev påklaget.

37,84% af det samlede antal klager medførte ny afgørelse ved genvurdering

40,54% af det samlede antal klager medførte fastholdelse ved genvurdering og er sendt til behandling i Ankestyrelsen

21,62% af det samlede antal klager blev tilbagetrukket inden endelig genvurdering

Det kan konkluderes af 9,32% af forvaltningens samlede afgørelser jf. Tabt Arbejdsfortjeneste i 2023 er sendt til behandling i Ankestyrelsen.

Det bemærkes, at klager ændret ved genvurdering ikke nødvendigvis medfører, at der er meddelt fuldt medhold ift. det ansøgte, men at der er fremkommet væsentlige nye oplysninger i genvurderingsfasen, som afføder en ny afgørelse.

Data 1. kvartal 2024

1. Kvartal 2024	Afgørelser samlet	Heraf afgørelser efter opfølgning	Klager samlet	Klager ændret ved genvurdering	Klager sendt til AST	Klager tilbagetrukket
	32	21	1	1	0	0

Kilde: Manuel gennemgang af data udtræk fra fagsystem

3,13% af det samlede antal afgørelser fra 1. kvartal 2024 vedrørende Tabt Arbejdsfortjeneste jf. Barnets lov §87 blev påklaget.

100% af det samlede antal klager medførte ny afgørelse ved genvurdering

0% af det samlede antal klager medførte fastholdelse ved genvurdering og er sendt til behandling i Ankestyrelsen

0% af det samlede antal klager blev tilbagetrukket inden endelig genvurdering

Det kan konkluderes af 0% af forvaltningens samlede afgørelser jf. Tabt Arbejdsfortjeneste i 1. kvartal 2024 er sendt til behandling i Ankestyrelsen.

Alle klagesager fra 1. kvartal 2024 er færdigbehandlet ved forvaltningen, og der er ingen klagesager sendt til AST 1. kvartal 2024.

Sagsliste

Afgørelsestype	Nr.
Ny afgørelse - Afslag	1
Ny afgørelse - Afslag	2
Ny afgørelse - Bevilling	3
Ny afgørelse - Bevilling	4
Ny afgørelse - Bevilling	5
Ny afgørelse - Bevilling	6
Ny afgørelse - Bevilling	7
Ny afgørelse - Bevilling	8
Ny afgørelse - Bevilling	9
Opfølgning - Ophør	10
Opfølgning - Ophør	11
Opfølgning - Ophør	12
Opfølgning - Ophør	13
Opfølgning - Ophør	14
Opfølgning - Ophør	15
Opfølgning - Ophør	16
Opfølgning - Ændring	17
Opfølgning - Ændring	18
Opfølgning - Ændring	19
Opfølgning - Ændring	20
Opfølgning - Ændring	21

Forvaltningens input til Borgerrådgiverens Egen drifts undersøgelse

Borgerrådgiveren har i maj 2024 anmodet forvaltningen om oplysninger til besvarelse af egen drift undersøgelse. (Bilag 1)

Med udgangspunkt i Borgerrådgiverens anmodning kan forvaltningen konkludere følgende:

I 2023 har forvaltningen samlet set truffet 161 afgørelser om Tabt Arbejdsfortjeneste jf. Servicelovens § 42. Af dette tal fremgår både afgørelser om bevilling eller afslag/delvist afslag på forældrenes ansøgning om støtte.

Af det samlede antal afgørelser, modtog forvaltningen 37 klager. Når forvaltningen modtager en klage over påtænkt afgørelse, foretages der en genvurdering af det grundlag hvorpå den påtænkte afgørelse er truffet. I denne genvurdering kan der indgå nye oplysninger. Forvaltningen vægter nu eventuelle nye oplysninger og de kendte oplysninger, i en ny vurdering.

Denne vurdering har i 14 tilfælde medført at forvaltningen har omgjort den påtænkte afgørelse. I 15 tilfælde har forvaltningen fastholdt den påtænkte afgørelse, og videresendt afgørelsen til videre behandling i ankestyrelsen. I 8 tilfælde har forældrene valgt tilbagetrække deres klage i genvurderingsprocessen.

Det bemærkes, at klager ændret ved genvurdering ikke nødvendigvis medfører, at der er meddelt fuldt medhold ift. det ansøgte, men at der er fremkommet væsentlige nye oplysninger i genvurderingsfasen, som afføder en ny afgørelse.

Forvaltningen kan konkludere at under 10% af det samlede antal afgørelser i 2023, henholdt til Tabt Arbejdsfortjeneste jf. serviceloven § 42, behandles i Ankestyrelsen.

Når fokus rettes mod første kvartal 2024, kan forvaltningen konkludere, at der samlet er truffet 32 afgørelser om Tabt Arbejdsfortjeneste, nu efter Barnets Lov § 87. Forvaltningen har i denne periode modtaget 1 klage. Denne klage har medført en omgørelse af den påtænkte afgørelse i genvurderingsprocessen. Det betyder, at forvaltningen ikke har sendt nogle afgørelser til behandling i Ankestyrelsen i første kvartal 2024.

Vedhæftet findes dataark med uddybende oplysninger samt sagsliste (Bilag 2)